

**Conservatorii
exclud
variantele unei
fuziuni cu
un alt partid
politic**

Pag. 16

ADEVĂRUL

ziar independent

ANUL XVII NR. 4545
ISSN 1220-3203

LUNI, 10 OCTOMBRIE 2005
16 PAGINI 70 BANI (7.000 lei vechi)

<http://adevarul.cluj.astral.ro>

Programul de înnoire a
parcului național auto

**Vor fi
achiziționate
toate cele
15.000 de
autovehicule**

Pag. 16

Știe electoratul cum funcționează Parlamentul unicameral și votul uninominal?

ILIE CĂLIAN

Unul din multe paradoxuri aparente ale receptării vieții politice la noi îl reprezintă diferența de încredere acordată partidelor, respectiv Parlamentului. În percepția publică, partidele se bucură de "scoruri" foarte mari, ba foarte mici, în timp ce Parlamentul este blamat statornic. Adică, partidele sînt "bune", dar produsul lor principal, Parlamentul, este "rău". Guvernele și președinții României, în schimb, au parte de același tratament afectiv ca și partidele: la început, se bucură de o încredere mult mai mare decît procentul pe care l-au obținut la vot - dovadă că, în general, oamenii nu votează în cunoștință de cauză, ci emoțional, influențați de elemente străine analizei lucide a ofertei economice și politice a partidelor -, pentru ca apoi să scadă în procente de încredere sub votul de la alegeri, tot din cauza impactului emoțional al unor legi sau afirmații.

În ciuda percepției generale, conform căreia Parlamentul nu face nimic, ci doar pâlăvrăgește, în realitate partidele pâlăvrăgesc mai mult, se întrec în a debita generalități despre prosperitate, echitate socială, dreptate și justiție, în timp ce Parlamentul este cel care "face" - face legi, bune sau rele, dar fără care pâlăvrăgeala partidelor nu s-ar putea concretiza în actul de guvernare. Imaginea parlamentarilor este mai "proastă" în ochii electoratului decît a liderilor partidelor, deși parlamentarii înșiși sînt lideri mai mari și mai mici ai partidelor și chiar o parte a miniștrilor sînt și parlamentari. Aceasta este o aberație a sistemului nostru politic: aceeași persoană este simultan legislator și executor, adică se autocontrolează și își dictează sieși legi. Ar fi mult mai stimulativă prevederea ca un politician să-și asume riscul de a-și pierde fotoliul - unul singur! - dacă se dovedește incompetent. Așadar: dacă partea cea mai numeroasă a liderilor de partid se află în Parlament și se dovedește incapabilă, poate același partid să fie considerat capabil? Pe de altă parte, în "inconștientul colectiv" al electoratului, persoana cea mai importantă în stat este președintele, ales prin vot uninominal. Electoratul nu-și poate imagina, sau nu știe, sau uită după fiecare alegere că președintele nu prea poate fi tras la răspundere pentru ceea ce poate să facă și face în planul politicii interne și, în foarte mare măsură, în cea externă. Cel care trage greul - propune legi, ia măsuri pentru aplicarea lor și, supremă dificultate!, propune și gospodărește efectiv bugetul - este Guvernul.

Bugetul este singurul instrument pe care-l putem ușor controla prin simple operații aritmetice, prin care putem aprecia intențiile reale ale unui partid sau ale unei coaliții care guvernează, dar și capacitatea de a-l gospodări cu folos. Președintele, ca și regele în democrația parlamentară, poate vorbi multe, dar răspunderea este a celui care guvernează: primul ministru. Asupra acestei chestiuni ar trebui electoratul să mediteze ceva mai mult - mai cu seamă atunci cînd votează, dar și în aceste momente, cînd

continuare în pagina a 16-a

PING-PONG BĂSESCU - TĂRICEANU: SCOR NUL

Schimbarea
președinților de
consilii județene

Premierul Călin Popescu Tăriceanu a afirmat sîmbătă, la Poiana Brașov, că nu are un motiv fundamental împotriva declarațiilor președintelui Traian Băsescu, potrivit cărora președinții de consilii județene nu ar trebui schimbați în timpul exercitării mandatului. Premierul a precizat că această idee ar trebui discutată în interiorul coaliției guvernamentale.

Președintele Traian Băsescu a respins sîmbătă la Poiana Brașov, în cadrul unor dezbateri privind reforma în administrația locală,

ideea schimbării președinților de consilii județene în timpul exercitării mandatului, pentru că el însuși a trăit o astfel de experiență, pe care a catalogat-o "toxică".

Administrația locală
să nu-i trateze pe
investitori în funcție
de clientela politică

Premierul Călin Popescu Tăriceanu a afirmat sîmbătă la Brașov, în cadrul unei dezbateri pe tema descentralizării administrației publice locale, că nu poate fi de

continuare în pagina a 16-a

Gușă îl somează pe Boc

Președintele Partidului Inițiativa Națională, Cozmin Gușă, îl somează pe primarul Emil Boc să își asume responsabilitatea în legătură cu decizia de astupare sau neastupare a gropii din Piața Unirii. "Aș vrea ca domnul Boc să răspundă dacă consideră oportună astuparea și să argumenteze, iar dacă va considera că este mai bine să se amenajeze situl arheologic, să dea niște termene și să numească niște surse de finanțare. Să-și asume o poziție publică, pentru că mie mi se pare că se ascunde cu capul în nisip. Altfel, îl acuz de joc politicianist cu UDMR. Păreră mea este că ungerii au urmărit să-și întărească capitalul politic, prin acțiuni extreme, pentru că ei au un interes cinic, acela de a-și păstra publicul fundamentalist.

Și cine are nevoie acum de conflicte interetnice în oraș?", a declarat, ieri, la inaugurarea filialei clujene a PIN, Cozmin Gușă.

Liderul Inițiativei Naționale a mai spus că ar mai dori ca primarul Boc să verifice SC Tetarom SA, a cărei situație economică este foarte proastă, este condusă din spate de un grup care are anumite interese, are cinci angajați, dar Consiliul de Administrație numără nouă membri, precum și asocierea dintre Casa Tineretului și Clubul CFR Ecomax. "Asocierea este total incorectă. Cu ce vine CFR, cu fotbalisti? Afacerea asta va genera un scandal care va arunca Clujul într-o lumină proastă,

Silvia STANCIU

continuare în pagina a 16-a

Alianța D.A. conduce în topul preferințelor electorale ale românilor

Alianța D.A. PNL-PD conduce în topul preferințelor electorale ale românilor, fiind creditată cu 50% din intențiile de vot, potrivit unui sondaj INSOMAR dat publicității ieri.

Pe locul al doilea se situează PSD cu 28% din intențiile de vot, fiind urmat de PRM - 11%, UDMR - 5%,

PNG - 1%, PC - 1%.

Dacă PNL și PD ar candida separat în alegerile parlamentare, 58% dintre persoanele intervievate au declarat că ar vota cu PD, în timp ce 39% ar vota cu PNL.

În ceea ce privește activitatea lui Traian Băsescu în calitate de președinte al României, 47,9%

dintre cetățeni se declară destul de mulțumiți și 12% foarte mulțumiți. Destul de nemulțumiți sînt 26,6% și foarte nemulțumiți - 13,5%. De asemenea, în privința activității lui Călin Popescu Tăriceanu în calitate de prim-ministru, 36,2% dintre respondenți au spus că sînt destul de mulțumiți, în timp ce 35,8% sînt

destul de nemulțumiți. 23,5% s-au declarat foarte nemulțumiți, în timp ce 4,5% afirmă că sînt foarte mulțumiți de prestația primului ministru. Referitor la activitatea guvernului condus de Călin Popescu Tăriceanu, 39,9% dintre

continuare în pagina a 16-a

Ecuatia reprezentării Clujului la Bruxelles

Bruxelles-ul a fost ales capitală europeană pentru a "regla avansul" între cele două motoare principale ale continentului: Germania și Franța. Un oraș ales perfect pentru modelul de comuniune flamando-valonă din Belgia; o alegere pentru ștergerea rănilor de pe bătrînul continent după cele două conflagrații mondiale ale secolului trecut. Bruxelles-ul a devenit nu doar capitala europeană din punct de vedere instituțional, ci și un oraș care și-a pierdut identitatea proprie - în bunul sens al cuvîntului - înlocuind-o, subtil, cu una europeană. Europeană - în sensul unui Turn Babel modern, care funcționează după reguli extrem de stricte: se vorbesc toate limbile Europei la Bruxelles, dar limbajul e comun. Clădirile instituțiilor europene sînt

total diferite de cele ale organismelor mondiale din New-York: primele "respiră", nu te apasă, nu îți creează sentimentul de respingere prin greutatea betoanelor strașnic păzite. Parlamentarii europeni se amestecă în mulțime, merg la o bere pe terasele bătrînului oraș ca orice muncitor. Bruxelles-ul emană o căldură relațională pe care doar cel care a trecut pe acolo o poate simți: acolo se face marea politică a Europei de către oameni dezinhibați, care vorbesc senin pe proiecte globale. Bruxelles-ul respiră prin toți porii, iar Europa îi dă aer.

Ideea conectării județului Cluj la respirația capitalei europene a fost rostită de către președintele CJ, Marius Titus CRĂCIUN

continuare în pagina a 16-a

Dr. Monica MĂRGINEANU-CĂRSTOIU:

**„ESTE MOMENTUL SĂ FIE ABORDATĂ CU
COMPETENȚA NECESARĂ PROBLEMA SĂPĂTURILOR
ARHEOLOGICE DIN PIAȚA UNIRII!”**

În naivitatea mea am crezut, după „dezbateră publică” organizată de primarul Emil Boc în primăvară, că arheologia va deveni, la Cluj, a arheologilor și că politicienii își vor vedea de treburile lor politice, lăsînd în pace o știință care timp de 11 ani a fost terfelită tocmai de orgolii electorale și de ambiții de partid. Recenta tentativă a d-lui Boros Janos de a acoperi săpăturile arheologice din Piața Unirii fără să existe, în acest sens, o aprobare a forurilor îndreptățite și complicitatea mai mult sau mai puțin fătîșă a directorilor Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei

(într-un moment în care scaunele par să li se clatine) m-au convins însă că în această chestiune e în joc mai mult decît patimă, obsesie și poate chiar ură.

Intrucît despre importanța descoperirilor din Piața Unirii am vorbit pînă acum exclusiv cu arheologi și istorici, am ajuns la concluzia că e momentul să dau cuvîntul și altor specialiști. În consecință am ales-o pe doamna Monica Mărgineanu - Cârstoiu, cercetător principal I la Institutul de Arheologie „Vasile Pîrvan” din București.

Doamna Monica Mărgineanu -

Cârstoiu (clujeancă stabilită în București!), una dintre cele mai autorizate voci în materie de monumente antice, este arhitect, doctor în Istoria arhitecturii și urbanismului, specializată în Arhitectura greacă și romană (specializări în Germania). Este membră a Comisiei germane de Istoria arhitecturii și arheologie „Koldewey” și fostă membră a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice din România (singurul specialist în monumente antice din

M. TRIPON

continuare în pagina a 6-a

Măsuri de prevenire a gripei aviare

Prefectul județului Cluj, Mihail Hărdău, a decis, în urma videoconferinței organizate sîmbătă, 8 octombrie, aplicarea unor măsuri de prevenire a unei epidemii de gripă aviară la nivelul județului.

Potrivit reprezentanților Direcției Sanitară Veterinară Cluj, nu au fost înregistrate, pînă în prezent, cazuri de acest tip, însă, în contextul situației existente la nivel național, este nevoie de stabilirea unor măsuri cu caracter preventiv.

În acest sens, primarii unităților administrativ - teritoriale din județul Cluj vor fi instruiți de autoritățile județene în domeniul sanitar-veterinar cu privire la măsurile care trebuie luate pentru prevenirea apariției gripei aviare.

„Deocamdată nu avem probleme. Avînd însă în vedere că în județul Cluj există mai multe amenajări piscicole și lacuri de acumulare, există un anumit nivel de risc ca boala să fie adusă de păsările aflate în tranzit, așa că trebuie să luăm măsuri de informare a populației prin intermediul primarilor”, a afirmat prefectul Mihail Hărdău.

Conform dispoziției acestuia, la întîlnirea cu primarii vor participa reprezentanții Direcției Sanitare-Veterinare, ai Direcției Silvici, ai Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, ai Inspectoratului Silvici, ai Asociațiilor Vinătorilor și Pescarilor, precum și cei ai Asociației Columbofililor din județul Cluj.

Întîlnirea va avea loc luni, 10 octombrie 2005, de la ora 15, în Sala Mare a Prefecturii Cluj.

(S.S.)

Dr. Monica MĂRGINEANU-CÂRSTOIU:

„ESTE MOMENTUL SĂ FIE ABORDATĂ CU COMPETENȚA NECESARĂ PROBLEMA SĂPĂTURILOR ARHEOLOGICE DIN PIAȚA UNIRII!”

urmare din pagina 1

comisie). Este organizatoare a simpozionului anual A.R.A (Arhitectură, Restaurare, Arheologie), cu participare națională, de la Institutul de Arheologie „V. Pîrvan”.

A făcut cercetări de arhitectură (care se valorifică prin publicații și comunicări) pe șantierele arheologice de la Histria, Tropaeum Traiani, Argamum (Jurilofca), Halmyris (Murighiol), Păciul lui Soare, Covasna (Cetatea Zînelor), Gruiul Dării.

Cărți publicate: „Romantismul în arhitectură” (la Editura Meridiane), „Arhitectura ca artă” (antologie de Teoria arhitecturii, Editura Meridiane), „Tropaeum Traiani” vol. I (partea de Arhitectură și urbanism - distinsă cu Premiul Academiei „V. Pîrvan; Editura Academiei); „Mărturii de civilizație medievală românească” (cu Radu Popa; Editura Academiei).

- După părerea dvs., descoperirile din Piața Unirii, așa cum le cunoașteți, merită sau nu merită să devină un punct turistic?

asemenea probleme.

- Credeți că impietează asupra pieței (din punct de vedere urbanistic, peisagistic și istoric) păstrarea și restaurarea descoperirilor?

- În urmă cu câțiva ani am fost la Cluj într-o comisie trimisă de Comisia Monumentelor Istorice. Scopul era să observăm la fața locului starea ruinelor romane dezvelite de săpăturile arheologice din centrul orașului și să facem propuneri privind viitorul lor. Prin urmare era vorba de mozaicul roman din Piața Carolina, ruinele, de asemenea romane, din vecinătatea claustrului franciscanilor și, firește, ruinele din Piața Unirii. Am fost atunci de părere că se impune un concurs de arhitectură pentru amenajarea acestor situri arheologice într-o abordare modernă superioară. Desigur, au fost, cum e firesc, și opinii care nu considerau necesar ca imaginea urbană a Clujului să câștige un plus de vitalitate prin conservarea acestor vestigii.

După câte am avut a constata, poziția mea nu a avut ecou, nu s-a făcut nimic pozitiv și nu sînt convinsă că ne dăm suficient de bine seama ce

Cluj-Napoca, Piața Unirii

arheologii care au dirijat săpăturile, dar nici pe departe nu are voie să se limiteze la coordonatele acestei profesii. O intervenție arhitecturală în centrul istoric, itinerariul necesar a fi urmat de o asemenea acțiune, aprecierea impactului în zona istorică, valorificarea în estetica urbană trebuie să urmeze itinerariul pe care numai cei al căror imaginar profesional este activat de asemenea probleme îl pot înscrie: arhitecți, urbanisti, plasticieni, peisagisti, sociologi...

De-a lungul acestor 11 ani am auzit rostindu-se o serie de timpurii pe care nu le voi înșira aici. Dintre ele selectez doar pe aceea care aprecia ca „barbarie” o cercetare arheologică în centrul istoric. Deduc că o amenajare a centrului istoric care să pună în valoare ruinele romane ar echivala într-un asemenea cadru cu un genocid cultural. Nu cred că trebuie împinși la disperare purtătorii triști ai unor asemenea gânduri! Li se poate povesti calm despre cercetări arheologice care au făcut „gropi” mult mai consistente în centre istorice importante ale Europei. Parisul, Florența, Viena au avut a suporta asemenea „barbarii”. Și cu ce s-au soldat ele!

Dacă va spune cineva, „o, dar la Paris descoperirile au fost spectaculoase, la Florența așijderea, dar aici, la Cluj, sînt numai câteva ziduri”, li se poate și lor veni în ajutor. La Viena, într-o zonă înveșmîntată de monumente

reținute numele celor doi arhitecți care au realizat această amenajare: Christian Jabornegg și Andras Palfy.

...Încă mai fragile și sărace sînt și ruinele sinagogii construite în anul 1421 în Judennplatz. Dar, ca și în cazul anterior, nu fragilitatea materială a urmelor a fost evaluată, ci capacitatea lor de a activa memoria comunității. Arhitectul Hans Hollein a creat arhitectura necesară pentru a face aceste resturi umile să vorbească.

În România nu există nicăieri amenajări comparabile. Pentru o zonă a istoriei și monumentelor de excepție asemenea celei din jurul catedralei gotice din Cluj, potențialul oferit astăzi de ruinele descoperite în Piața Unirii este imens! Dacă se vor găsi profesioniști de talent, dacă responsabilitatea și seriozitatea vor lua locul trîncănelilor păguboase, atunci pietrele antice trebuie făcute să vorbească împreună cu monumentele care le înconjoară. Activarea ruinelor romane în spațiul public, în centrul istoric va îmbogăți orașul. Sacrificată va fi doar ignoranța. Nu ar fi nevoie decît de un concurs pentru un proiect de amenajare, lansat cu bună credință, corect. Deschis arhitecților și altor specialiști din întreaga țară. De finanțare se pot ocupa edilii orașului, spre faima lor și bucuria concetățenilor.

...Clujul are deci șansa să arate că nu respiră în totalitate sub tutela acelei schizofrenii care a

Viena, Michael Platz

- Clujul este oricum un „punct” turistic. Cu cît va fi mai inteligent ținut în viață, cu atît „punctele” sale turistice interioare vor fi mai active. Ce șansă pentru acest oraș! Dacă ruinele romane din vecinătatea Catedralei „Sf. Mihail” vor fi conservate și puse în valoare, va avea de cîștigat orașul în ansamblul său prin validarea exponențială a centrului, ca purtător de istorie, îmbogățindu-l cu imagini ale antichității!

Este momentul să fie abordată cu competența necesară problema săpăturilor arheologice grație cărora, după 11 ani de tergiversări, orașul se vede înzestrat cu noi fragmente de arhitectură istorică în măsura să-și împlinească imaginea. Este de sperat că cetățenii Clujului nu vor pierde această șansă lăsîndu-se poluați de prostia care umbrește mințile cîtorva politicieni sau administratori a căror ignoranță nu este întrecută decît de graba pasionată cu care și-o afișează. Este de sperat că nu vor accepta să intre pe terenul lunecos al spaimelor și să nu fi considerați părtași ai funariotismelor sau cine știe cărui tip de frustrări așa - zis etnice. Este de sperat că acești cetățeni nu se vor lăsa guvernați de ignoranță și vor arăta că trăiesc în zona normalității. Pentru că este în afara normalității ca o problemă atît de complexă cum este aceea care impune azi obligația de a răspunde întrebării „îngropăm sau, dimpotrivă, facem să trăiască darul de preț dobîndit grație cercetărilor arheologice?” să fie lăsată sub negura tutelară a diletantismului și umorilor politice! Trebuie pus capăt intervențiilor acelor administratori sau oportuniști de ocazie care nu au cunoștințele necesare pentru a evalua corect implicațiile unei

Viena, Michael Platz

pierdere pentru oraș înseamnă sărăcia de idei și intenții care au guvernat delăsarea ce a urmat. Săpăturile din Piața Carolina au fost astupate, nu am auzit să se fi lansat nici un concurs pentru amenajarea acelei zone și cu atît mai puțin pentru valorificarea ruinelor din Piața Unirii. Mai rău, s-a ajuns a se pune semnul egalității între o dezvelire arheologică și o groapă de gunoi. E cazul să punem punct! Edilii Clujului trebuie să înțeleagă pînă la urmă că va fi spre bucuria și profitul tuturor să iasă din inerție. Lansarea unui concurs pentru amenajarea ruinelor romane din Cluj impune ca temă pentru o primă etapă ruinele din Piața Unirii și cele care mai supraviețuiesc încă în apropierea Pieței Carolina. Dacă nu sîntem în stare să realizăm un astfel de proiect, înseamnă că starea noastră, nu a ruinelor, este jalnică.

Atenție, însă! O discuție despre oportunitatea sau nonoportunitatea conservării ruinelor romane din Piața Unirii, despre efectele conservării lor asupra spațiului urban, trebuie să implice

Judennplatz

istorice cum este Michael Platz, cîteva foarte amărîte ziduri romane scoase la iveală de cercetări arheologice au fost considerate demne să recreeze spațiul urban și au fost puse în valoare prin amenajări arhitecturale de o rară eleganță; se poate vedea aici cum prezența ruinelor romane îmbogățește istoria locului, îi sporește farmecul, îi n u a n ț e a z ă monumentalitatea. Merită

Judennplatz

(și nu numai!) impunîndu-i zeflemeaua așa-zisului monument „dedicat” lui Avram Iancu... Să arate că nu se lasă manipulat de diversele patimi politice în defavoarea lucrurilor esențiale...

Dacă nu sîntem în stare să înțelegem acest lucru, dacă nu există dorința de a trece dincolo de interesul meschin, de orice natură ar fi acesta, mai bine să le mai îngropăm odată!